

Revisionsrapport

Verkställighet av kommunfullmäktiges beslut 1 juli 2011 t o m 31 augusti 2012

David Boman, Carl-Åke
Elmersjö

Mars 2014

Söderhamns kommuns
revisorer

Innehållsförteckning

1.	Sammanfattning	1
2.	Bakgrund	3
2.1.	Revisionsfråga	3
2.2.	Avgränsning och metod.....	3
3.	Verkställighet av beslut.....	4
3.1.	Motion om åtgärder att hitta och hjälpa barn, ungdomar och vuxna med ADHD, ADD, DAMP, Aspergers syndrom mm. § 188. Dnr 2011/0136 (datum: 2011-10-31)	4
3.2.	Motion angående jämställdhetsdeklaration § 14, dnr: KS/2011/0141 (datum: 2012-01-30)	5
3.3.	Delägarskap i ett regionalt biogasbolag, § 5, dnr: KS/2010/0239 (datum: 2012-01-30)	5
3.4.	Försäljning del av Faxepark, § 239, KS/2011/0367 (datum: 2011-12-19)	7
3.5.	Motion angående inrättande av ett register för inventarier, § 56, KS/2011/0138 (datum:2012-03-26)	7
3.6.	Medborgarförslag angående anläggande av Parkour-park i Söderhamn, § 91, KS/2012/0147, (datum, 2012-04-23)	8
3.7.	Vindkraftverk för utbildnings- och energiändamål, § 76, dnr: KS 2010/0207 (datum, 2012-04-23)	9
3.8.	Ungdomslyftet, § 107, dnr: KS/2007/0096 (datum, 2012-05-28).....	10
3.9.	Bredbandsstrategi och IT-utbyggnad, § 122, dnr: KS 2011/0395 (datum: 2012-06-18)	11
3.10.	Byanät – utbyggnadsprojekt etapp 2, § 134, dnr: KS/2011/0395 (datum: 2012-08-27)	12
3.11.	Sammanfattande kommentar	13
4.	Iakttagelser i enlighet med kontrollmål	14
4.1.	Rutiner finns för att säkerställa att nödvändig information för beslutens verkställighet överförs till den verkställande parten.....	14
4.2.	Rutiner för bevakning och återrapportering.....	14
5.	Revisionell bedömning.....	16
5.1.	Svar på revisionsfrågan	16
5.2.	Kommentar till kontrollmål	16

1. *Sammanfattning*

Att omsätta ett beslut till handling kräver en effektiv kommunikation. Eventuella brister här kan medföra att verkställigheten av beslut får en annan inriktning än vad beslutsfattaren avsett. Det kan också medföra att verkställigheten fördröjs, tar onödigt mycket energi och kraft ur organisationen eller till och med att verkställigheten helt uteblir. Det är därför viktigt att det finns tydliga rutiner för en effektiv expediering av beslut, åiterrapportering av verkställighet och en uppföljning av denna.

Den revisionsfråga granskningen ska besvara är:

- Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig kontroll av att fullmäktiges och styrelsens beslut verkställs?

Granskningen avgränsas till att avse förekomst av rutiner, och kontroll av verkställighet av beslut i fullmäktige från och med juli 2011 till och med augusti 2012. Tio beslut har valts ut stickprovsmässigt för granskning.

Det framkommer att det finns tydliga rutiner för att säkerställa att nödvändig information för beslutens verkställighet överförs till den verkställande parten.

Det framkommer även att det genom den nya mallen för tjänsteutlåtande finns tydliga rutiner för när åiterrapportering ska ske till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Kommunen har även tydliga rutiner för hanteringen av de bevakningslistor som följer verkställigheten av fattade beslut.

Det är vår bedömning att kommunstyrelsen idag har en ändamålsenlig kontroll av att fullmäktiges och styrelsens beslut verkställs. Däremot visar uppföljningen av de utvalda besluten att det under den kontrollerade tidsperioden funnits brister. En brist som återstår är att den åiterrapportering som sker på de sammanträden som benämns strategi-KS inte dokumenteras. Därmed saknas en åiterrapportering till kommunfullmäktige.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att det sker en fortsatt utveckling i arbetet med att bevaka och följa verkställighet av beslut.

Arbetet med uppföljning av verkställighet skulle underlättas om hanteringen kunde ske inom det ärendehanteringssystem som kommunen använder istället för separat i Excel som nu är fallet.

För att underlätta uppföljning av verkställighet och åiterrapportering av beslut bör protokoll föras för de kommunstyrelsenssammanträden som benämns Strategi-KS.

2. Bakgrund

Att omsätta ett beslut till handling kräver en effektiv kommunikation. Eventuella brister här kan medföra att verkställigheten av beslut får en annan inriktning än vad beslutsfattaren avsett. Det kan också medföra att verkställigheten fördröjs, tar onödigt mycket energi och kraft ur organisationen eller till och med att verkställigheten helt uteblir. Det är därför viktigt att det finns tydliga rutiner för en effektiv expediering av beslut, återrapportering av verkställighet och en uppföljning av denna.

Kommunallagen ålägger nämnd och styrelse att svara för verkställigheten av fullmäktiges beslut (KL 3:14 och 6:4).

Syftet med granskningen är att bedöma rutinerna för hanteringen av kommunfullmäktiges och styrelsens beslut, hur verkställigheten av besluten säkerställs samt hur återrapportering sker. I granskningen ingår även att bedöma hur ej verkställda beslut samt eventuella avvikelser från besluten hanteras och återrapporteras.

2.1. Revisionsfråga

Har kommunstyrelsen en ändamålsenlig kontroll av att fullmäktiges och styrelsens beslut verkställs?

Kontrollmål/granskningsmål

- Rutiner finns för att säkerställa att nödvändig information för beslutens verkställighet överförs till den verkställande parten.
- Rutiner finns för att återrapportera verkställighet.
- Rutiner finns för att följa upp verkställighet av beslut.
- Beslut som fattas av fullmäktige eller styrelsen och som föranleder en åtgärd och/eller uppdrag till olika nivåer i kommunens organisation, har verkställts.

2.2. Avgränsning och metod

Granskningen avgränsas till att avse förekomst av rutiner, och kontroll av verkställighet av beslut i fullmäktige från och med juli 2011 till och med augusti 2012. Tio beslut har valts ut stickprovsmässigt för granskning. Ansvariga tjänstemän för verkställigheten har intervjuats. Därutöver har intervjuer genomförts med registrator, enhetschef för verksamhetsledningsenheten, kommunstyrelsens ordförande, economichef samt kommunchef.

3. Verkställighet av beslut

Av kommunallagen framgår att ”nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.” ”Det åligger särskilt styrelsen att ...verkställa... fullmäktiges beslut”. Detta innebär att styrelsen har det yttersta ansvaret för att kommunfullmäktiges beslut verkställs, medan nämndernas uppgift är att i allmänhet svara för att fullmäktiges beslut verkställs. Beslut ska, om inte annat sägs, verkställas så snart det är möjligt, med vissa undantag. För att besluten ska vara möjliga att verkställa måste uppdrag och direktiv vara klart formulerade.

Nedan presenteras de beslut som stickprovsmässigt valts ut för granskning.

3.1. Motion om åtgärder att hitta och hjälpa barn, ungdomar och vuxna med ADHD, ADD, DAMP, Aspergers syndrom mm. § 188. Dnr 2011/0136 (datum: 2011-10-31)

2011-03-25 lades en motion fram till kommunfullmäktige om att fullmäktige ska uppdra till barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden att intensifiera arbetet att hitta personer med dessa funktionskillnader och ge dem möjlighet till stöd samt att det ska återrapporteras till kommunfullmäktige hur man arbetar med olika metoder i detta.

Fullmäktige beslutade 2011-10-31 att bifalla motionen och uppdra till barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden och nämnden för lärande och arbete att genomföra en inventering utifrån motionens intentioner. Vidtagna åtgärder skall, enligt beslutet, återrapporteras till kommunstyrelsen/kommunfullmäktige senast 2012-02-01.

Återrapportering

Vad gäller arbetsmetoder har barn- och utbildningsnämnden redovisat detta genom sitt yttrande. De berörda nämnderna återrapporterade en inventering av elever med behov av hjälp enligt motionen 2012-02-01.

Kommentar

Beslutet är verkställt och återrapporterat inom beslutad tidsgräns.

3.2. Motion angående jämställdhetsdeklaration § 14, dnr: KS/2011/0141 (datum: 2012-01-30)

En motion om CEMR:s jämställdhetsdeklaration har lämnats in till kommunfullmäktige. CEMR är de europeiska kommun- och regionförbundens samarbetsorganisation och jämställdhetsdeklarationen är en gemensam deklaration för jämställdhet mellan kvinnor och män på lokal och regional nivå. SKL har ställt sig bakom deklarationen och rekommenderar att kommunerna undertecknar denna.

Kommunfullmäktige beslutar att bifalla motionen och uppdra till kommunstyrelsen att bilda en arbetsgrupp som tar fram direktiv för att arbeta fram en handlingsplan i enlighet med deklarationen. Vidtagna åtgärder skall återrapporteras till kommunstyrelsen senast 2012-08-09. Deklarationen skrevs under av kommunstyrelsens ordförande den 22 februari 2012.

Återrapportering

Den 11 november 2012 återrapporterades till kommunstyrelsen att det bildats en arbetsgrupp som arbetar med att ta fram ett direktiv för arbetet med att ta fram en handlingsplan i enlighet med deklarationen. Arbetet förväntas bli klart under december 2012.

Den 10 januari 2013 godkände kommunstyrelsen direktivet för arbetet med en handlingsplan. Det beslutades även att tillsätta en projektledare på 20 % under 12 månaders tid för att leda arbetet med handlingsplanen och implementeringen av denna.

Kommentar

Beslutet är verkställt men återrapporteringen till kommunfullmäktige kom tre månader försenat.

3.3. Delägarskap i ett regionalt biogasbolag, § 5, dnr: KS/2010/0239 (datum: 2012-01-30)

Kommunstyrelsen beslutade 2011-04-07, § 106, att uppdra till strategi- och tillväxtenheten att utreda möjligheter och konsekvenser av regional respektive lokal produktion av biogas. Ärendet redovisades till kommunstyrelsens strategimöte 2011-11-10.

Vid ett tidigare beslut 2010-09-09, § 247, uppdrogs till Söderhamn Nära AB att utreda förutsättningarna för ett delägarande i ett regionalt biogasbolag. Förutsättningarna för detta har under utredningstiden förändrats och är inte längre aktuellt.

Kommunfullmäktige beslutar:

- Att inte delta i en regional biogaslösning och att ett delägarande i ett regionalt biogasbolag inte längre är aktuellt.

- Att uppdra till Söderhamn Nära AB att bygga en biogasanläggning enligt alternativ 2, dvs tvåstegssystem "torrötning".
- Att besluta att Söderhamns kommun och de helägda bolagen vid utbyte av fordon övergår tillfordon med biogasmöjlighet.

Att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att till kommunstyrelsens beslutssammanträde i april (2012) redovisa ekonomisk hantering av biogasprojektet.

Vidtagna åtgärder ska återrapporteras till kommunstyrelsen senast på strategimötet i september 2012.

Återrapportering

Återrapporteringen av den ekonomiska hanteringen till kommunstyrelsen flyttades fram från april till maj 2012 på grund av att de skattemässiga konsekvenserna inte var fullt utredda. Det förekommer ingen återrapportering till kommunstyrelsen i denna fråga i maj 2012.

Återrapportering har enligt föredragningslista skett vid kommunstyrelsens strategimöte den 23 augusti 2012. Det finns inga handlingar dokumenterade av denna återrapportering i diariet.

Den 11 april 2013 rapporteras ett tjänsteutlåtande inkluderande en ekonomisk utredning till kommunstyrelsen angående investering i lokal biogasanläggning. Investeringen för att genomföra projektet har ökat från 13 mkr till 22,5 mkr varför ärendet tas upp igen för beslut. Investeringsoökningen beror på att Söderhamn Nära AB beslutat sig att ta på sig ansvaret för projektet. Den leverantör som Nära skulle köpa biogasanläggningen av gick i konkurs så ärendet avstannade. Ursprungsidén var, enligt de intervjuade, att kommunen skulle stå för underskotten i början på projektet.

En lokal entreprenör tillsammans med bland andra ägaren till det konkursade företaget bildade ett nytt bolag som skulle fortsätta utveckla biogastekniken. Detta ledde fram till ärendet i kf april 2013 där nu Söderhamn Nära AB ville fortsätta projektet och köpa anläggningen från det nybildade företaget beräknat till 22,5 mkr. Söderhamn Nära AB skulle även stå hela finansieringen och risken i projektet.

Den 29 april 2013 fattar kommunfullmäktige beslut att vara fortsatt positiv till igångsättning av lokal biogasproduktion samt att uppdra till Söderhamn Nära AB att starta upp och driva anläggningen under förutsättning att styrelsen i Söderhamn Nära AB tar det fulla ekonomiska ansvaret för projektet. Beslutet ersätter kommunfullmäktiges beslut § 5, 2012. Styrelsen i Söderhamn Nära AB har, enligt tjänsteutlåtandet, beslutat att ta på sig det fulla ansvaret för projektet.

Kommentar

Återrapporteringen har inte skett enligt beslutet. Beslutet håller på att verkställas men är försenat.

3.4. Försäljning del av Faxepark, § 239, KS/2011/0367 (datum: 2011-12-19)

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden har inkommit med ett förslag att sälja delar av Faxeparksområdet. De fastigheter som förslås säljas är Godsmagasinet, Fanan 3 och Tullhuset 1-17. När kommunen påbörjade satsningen i Faxeparksområdet för drygt 10 år sedan var avsikten att succesivt rusta fastigheterna för att sedan lämna dem till försäljning.

Fullmäktige beslutar att uppdra till lokalförsörjningsgruppen att värdera paketet "Mogen Faxepark" genom en extern värdering samt att genom anbudsförfarande ta in mäklartjänst samt därefter sälja paketet "Mogen Faxepark" via mäklaren.

Vidtagna åtgärder med anledning av beslutet skall återrapporteras till kommunstyrelsen senaste 2012-05-31.

Återrapportering

Det finns inga spår efter återrapportering eller verkställda beslut i diariet för kommunstyrelsen eller för Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden.

Kommentar

Verkställigheten av beslutet har, enligt de intervjuade, dragit ut på tiden. Det uppges berott på kunskapsinhämtning i vilka alternativa tillvägagångssätt som är det mest lönsamma i detta fall. Upphandlingen av mäklare har avslutats under februari 2014.

Enligt de intervjuade har frågan diskuterats med kommunstyrelsen vid strategi-KS under 2012 och 2013. Ärendet har inte varit färdigt för beslut men kommunstyrelsen har informerats och styrelsens viljeinriktning har framkommit vid dessa tillfällen.

Beslutet har inte verkställts och återrapporterats enligt fullmäktiges beslut.

3.5. Motion angående inrättande av ett register för inventarier, § 56, KS/2011/0138 (datum:2012-03-26)

En motion har inkommit med förslag att ett gemensamt inventarieregister ska upprättas för kommunkoncernen och att en gemensam inventariepool inrättas sam att en visningslokal för inventarierna iordningsställs.

Kommunfullmäktige beslutar att ge Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden ansvarar att upprätta en inventariepool som läggs upp på intranätet samt att upprätta en lagerlokal i de centrala delarna för inventarierna. Förvaltningarna och bolagen ska själva ansvara för att de inventarierna de har läggs in i registret enligt de riktlinjer som Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden sätter upp.

Återrapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige ska ske senast 2013-05-31.

Återrapportering

Återrapportering har skett till Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden 2013-05-27 där nämnden informeras att samtal förs med resurscentrum som har fått i uppdrag att upprätta detta. Det ska i ett inledningsskede ske en inventering kring hur många förråd det finns idag, samt att det ska upprättas riktlinjer för vad som ska förvaras i förrådet.

Kommentar

Det har inte skett någon återrapportering till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige enligt diariet. Beslutet var vid återrapporteringstillfället till nämnden inte verkställt fullt ut.

3.6. Medborgarförslag angående anläggande av Parkour-park i Söderhamn, § 91, KS/2012/0147, (datum, 2012-04-23)

Ett medborgarförslag har inkommit om att inrätta en parkour-park någonstans i Söderhamn.

Kommunfullmäktige beslutar lämna över medborgarförslaget till kultur- och samhällsutvecklingsnämnden för besvarande. Nämndens beslut ska återrapporteras till kommunstyrelsen.

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden beslutar att idéerna om en parkour-park lyfts in i projekt Norrskenet. Nämnden anser därmed förslaget besvarat.

Återrapportering

Enligt diariet finns inget återrapporterat till kommunstyrelsen.

Kommentar

Det har inte skett någon återrapportering till kommunstyrelsen enligt beslutet. Norrskenet har under åren delats upp i tre projekt där Aktivitetsparken är ett och Norrskenet är ett annat. Inom projektet Aktivitetsparken har idéerna om en parkour-park tagits med i planerna men det finns enligt projektledare inom projektet inget beslut om att en parkour-park ska byggas eller inte.

Aktivitetsparken kommer byggas under våren 2014. I dagsläget är planerna att den ska innehålla bland annat en skatepark, multisport area, dirtbike och BMX-bana, boulebanor, samlingsplats, gräs och asfalt, basketplan och pingisbord.

3.7. Vindkraftverk för utbildnings- och energiändamål, § 76, dnr: KS 2010/0207 (datum, 2012-04-23)

Kommunen har vid två tidigare tillfällen beslutat om investeringar i vindkraft. Av olika anledningar har besluten inte varit möjliga att slutföra. Upphandlingen av beslutade vindkraftverk har avbrutits på grund av att lokaliseringen inte har varit klar utifrån miljöprövning och bygglov. Dessutom har ledningsanslutningarna visat sig kostsamma på sökta platser för installation av endast ett vindkraftverk. En viktig förutsättning för kommunens engagemang har varit vindkraftverkets koppling till kommunens vindkraftsteknikerutbildning. Förutsättningarna har över tiden förändrats då även Faxeholmen AB aviserar behov av vindkraftsel för egen förbrukning. En bidragande orsak till intresset för vindkraft för egen förbrukning är att man inte behöver betala energiskatt när man producerar el för egen förbrukning. Söderhamns kommuns elförbrukning tillsammans med Faxeholmens elförbrukning gör det möjligt att med ekonomi förvärva eller bygga två vindkraftverk.

Strategi och tillväxtenhetens yttrande

Enheten anser att förutsättningarna för att investera i två vindkraftverk som balanserar behovet både för Söderhamns kommun och Faxeholmen AB är goda. Att köpa eller bygga egna verk kräver LoU upphandling. Samordning kan ske med etablerade exploatörer eller att kommunen bygger i egen regi. Ekonomiska fördelar finns i de fall samordning kan möjliggöras. Det har visat sig att elanslutningen kan bli kostsam om elnätet i området måste förstärkas. Om elprisutvecklingen och nuvarande villkor gäller så bedömer enheten att investeringen är lönsam både på kort och lång sikt. Pay-off tiden bedöms till cirka 8 år. En utredning kring vindkraftsinvesteringen biläggs ärendet som bilaga 1.

Kommunfullmäktige beslutade

att upphäva kommunfullmäktiges tidigare beslut (§ 83/2011, § 122/2010) om inköp av vindkraftverk.

att anslå investeringsmedel motsvarande 57,6 Mkr till kultur- och samhällsutvecklingsnämnden för inköp av del i vindkraftverk.

att föreslå Faxeholmen AB att tillsammans med kommunen delta i inköp av vindkraftverk till en beräknad investering om 14,1.

att efter upphandling uppdra till kultur- och samhällsutvecklingsnämnden att ansvara för den gemensamma driften.

att de budgetmässiga konsekvenserna för kultur- och samhällsutvecklingsnämnden får beslutas i samband med driftstarten av verken.

att finansieringen av investeringen sker med egna medel samt

att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att bilda ett "Enkelt bolag"

tillsammans med Faxeholmen för det gemensamma ägandet av vindkraftverken.

att vid upphandlingen ställa krav att vindkraftsverken ska uppföras i Söderhamn.

Vidtagna åtgärder med anledning av beslutet återrapporteras till kommunstyrelsen senast 2013-02-28

Återrapportering

Enligt diariet har ingen återrapportering i ärendet skett.

Kommentar

Frågan har, enligt de intervjuade, redovisats för kommunstyrelsen vid strategi-KS den 12 december 2013. Vid det tillfället beslutades att ge KUS-nämnden i uppdrag att lägga fram ett förslag att avbryta ärendet då de ekonomiska kalkylerna visar att projektet inte kommer bära sig. Detta behandlades i KUS-nämnden i februari 2014.

Beslutet är inte verkställt och återkopplat enligt fullmäktiges beslut.

3.8. Ungdomslyftet, § 107, dnr: KS/2007/0096 (datum, 2012-05-28)

Kommunfullmäktige beslutade i maj 2007 att ge kommunstyrelsen i uppdrag att under en period av tre år genomföra en ungdomssatsning i vilken ett flertal delprojekt ingick. Satsningen kom att kallas Ungdomslyftet och syftet var att lyfta ungdomsfrågornas strategiska betydelse för kommunens utveckling. Till bilden hörde också de konflikter mellan olika ungdomsgrupper som inträffade under hösten och vintern 2006/2007.

I samband med budgetarbetet hösten 2009 beslutades om en budgettram för Ungdomslyftets verksamheter från 2010 och framåt och kommunstyrelsen gav förvaltningen i uppdrag att till lämna förslag på Ungdomslyftets organisation efter 2010 och hur ungdomsinflytandet kan stärkas.

Utredningen har nu (2012-05-28) överlämnats till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutade:

- att Ungdomslyftet sammanhållet kvarstår under kommunstyrelsen 2013 och att kommunstyrelseförvaltningen ska lämna förslag till mål och verksamhetsplan och budgettram för 2013 till kommunstyrelsen senast 2012-09-06
- att eventuell förändrad tillhörighet från 2014 beslutas senast i augusti 2013
- att kommunstyrelseförvaltningen till kommunstyrelsens sammanträde i november 2012 ska utarbeta ett förslag till förfrågningsunderlag/intresseanmälan för en eventuell upphandling av alternativ drift av Verkstäderna från 2014

Återkoppling

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 6 september 2012 presenterades ett förslag på mål, verksamhetsplan och budget för Ungdomslyftet 2013.

Kommunstyrelsen beslutar den 16 september 2013 att ungdomslyftet kvarstår under kommunstyrelseförvaltningen och att framtida organisationen prövas i den organisationsutvärdering som ska genomföras under hösten 2013.

Till kommunstyrelsens sammanträde i november 2012 presenterades ett underlag till beslut där styrelsen föreslogs skjuta fram beslutet att upphandla driften av Verkstäderna då det pågår ett arbete att vidareutveckla verksamheter som skapats inom Ungdomslyftet samtidigt som nya verksamhetidéer utarbetas för Kulturskolan med mera. Ett nytt förslag till förfrågningsunderlag skulle presenteras för kommunstyrelsen i april 2013. I september 2013 presentades ett förslag till förfrågningsunderlag för kommunstyrelsen i ett tjänsteuttalande.

Kommentar

Beslutet är verkställt men, vad gäller vissa uppdrag försenat. Återkoppling har i huvudsak skett enligt beslutet.

3.9. Bredbandsstrategi och IT-utbyggnad, § 122, dnr: KS 2011/0395 (datum: 2012-06-18)

Söderhamns kommun har som ett inriktningsmål att kunna erbjuda så många som möjligt (alla) i kommunen en snabb och säker bredbandsuppkoppling. Det innebär att kommunen behöver bygga bredband som inte alltid är kommersiellt intressanta oftast i de glesare bebyggda delarna av kommunen. Genom statligt initiativ har nu kommunen möjlighet att förbättra tillgängligheten till bredband. Målsättningen är att höja minimikraven på den infrastruktur som etableras så att det blir möjligt med bättre överföringshastighet och teknik som klarar framtidens behov.

Kommunstyrelsen beslutade 2012-01-12 §15 att uppdra till strategi och tillväxtenheten att tillsammans med Söderhamn Nära att ta fram lämpliga bredbandsprojekt. Vi kan nu konstatera att ett antal projekt har beviljats statlig finansiering och som behöver kommunalt investeringsbeslut.

Kommunstyrelsens förslag till beslut

Kommunfullmäktige föreslås att i kommunstyrelsens budget för 2012 anslå investeringsmedel med 8,9 mkr inkluderat ett förväntat investeringsbidrag med 6,9 mkr. Finansiering sker av egna medel.

På sikt bör ledningarna överföras till lokalt ägande.

Vidtagna åtgärder med anledning av beslutet återrapporteras till kommunstyrelsen senast 2013-01-31.

Återkoppling

I diariet finns inget underlag som visar på att återkoppling skett till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige inom ramen för kravet för återrapportering. Bredbandsstrategin antogs av kommunstyrelsen den 24 februari 2014.

Kommentar

Det har pågått ett arbete med att ta fram en bredbandsstrategi för Söderhamns kommun. Bredbandsstrategin antogs av kommunfullmäktige den 24 februari 2014.

3.10. Byanät – utbyggnadsprojekt etapp 2, § 134, dnr: KS/2011/0395 (datum: 2012-08-27)

Söderhamns kommun har som ett inriktningsmål att kunna erbjuda så många som möjligt (alla) i kommunen en snabb och säker bredbandsuppkoppling. Det innebär att kommunen behöver bygga bredband som inte alltid är kommersiellt intressanta oftast i de glesare bebyggda delarna av kommunen. Genom statligt initiativ har nu kommunen möjlighet att förbättra tillgängligheten till bredband. Målsättningen är att höja minimikraven på den infrastruktur som etableras så att det blir möjligt med bättre överföringshastighet och teknik som klarar framtidens behov.

Kommunstyrelsen beslutade 2012-01-12 § 15 att uppdra till strategi och tillväxtenheten att tillsammans med Söderhamn Nära att ta fram lämpliga bredbandsprojekt. Vi kan nu konstatera att ett antal projekt har beviljats statlig finansiering och som behöver kommunalt investeringsbeslut. I etapp 1 fattades beslut om 7 bynätsprojekt.

Strategi- och Tillväxtsenhetens yttrande

Regeringens bredbandsstrategi som säger att 90 % av hushållen ska ha tillgång till minst 100 Mbit år 2020 har gjort att nya bidrag finns tillgängliga. Dessa har kallats populärt ”bidrag till Byanät” och tanken är att stimulera föreningar och byalag att söka, bygga och driva nät.

Möjlighet har funnits för kommuner att söka bidrag, dock inte bolag och dit räknas även kommunala bredbandsbolag. Detta har gjort att nästan inga bidrag lämnats till föreningar i Gävleborgs län på grund av svårigheter att ansöka och leva upp till villkoren.

Den externa bidragsnivån ligger på cirka 75 % av genomförd investering (50 % Landsbygdsprogrammet och 25 % från PTS (Post- och telestyrelsen)). För projektens finansiering krävs en kommunal medfinansiering med 25 %.

Etapp 1 berörde följande projekt:

Kyrkbyn – Mo, Djupvik, Segelvik, Skog, Näcktjärn, Stråttjärn, och Gamla Gävlevägen.

Etapp 2 kommer att beröra Mohed och Hamnäs

Kommunfullmäktige beslutar att i kommunstyrelsens budget för 2012 anslå investeringsmedel med 1,925 mkr och ett förväntat investeringsbidrag med 0,963 mkr. Finansiering sker av egna medel.

Återkoppling

I diariet finns inget underlag som visar på att återkoppling skett till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Det finns inget krav på återrapportering i beslutet.

Kommentar

I diariet finns underlag som visar att ett av projekten för etapp 2, Hamnäs, slutförts. En slutrapport för projektet har skickats till Jordbruksverket. Det andra projektet, Mohed, har beviljats externa medel för att genomföras av Länsstyrelsen Gävleborg.

Beslutet fattades i maj 2013. Enligt de intervjuade har samtliga bidragsprojekt slutförts. De sista som avslutades var Hamnäs och Djupvik. Dock framkommer att det inte dragits fram bredband hela vägen till Hamnäs. Den närmaste anslutningspunkten är nu i Skog.

3.11. Sammanfattande kommentar

Uppföljningen av verkställigheten av de utvalda fullmäktigebesluten visar att hälften (fem) är verkställda och återrapporterade. Dock har två av dessa fem dragits med förseningar. Den andra hälften har varken verkställts eller återrapporterats inom de krav som funnits i besluten. Det förekommer olika orsaker till dessa förseningar.

4. Iakttagelser i enlighet med kontrollmål

En förutsättning för att beslut ska kunna verkställas är att uppdrag och eventuella direktiv är klart formulerade och att den som fått uppdraget informeras om det. Detta ställer kvalitativa krav på beslutsutformningen och att det finns fungerande expedieringsrutiner. Det är också viktigt att beslutsfattarna får återkoppling på att utdelade uppdrag verkställts på det sätt som avsågs vid beslutstillfället. Ett beslut om utförande av utredning eller liknande bör därför åtföljas med tydliga direktiv om vad utredningen/uppdraget har för syfte och datum för återrapportering. Utdelade uppdrag bör noteras i diariet eller på särskild bevakningslista så att fullmäktige eller kommunstyrelsen kan få redovisat vilka uppdrag som är utdelade och när dessa ska återrapporteras.

4.1. Rutiner finns för att säkerställa att nödvändig information för beslutens verkställighet överförs till den verkställande parten.

För att undvika missförstånd när fullmäktiges besluts verkställighet överförs till den verkställande parten efterstavas, enligt de intervjuade, en så tydlig formulering av beslutet som möjligt. Samtliga fullmäktigesammanträden spelas in och kan förmedlas till den verkställande parten för att ge möjligheten att få med bakgrundsinformation och diskussionen/debatten kring beslutet. Vid samtliga fullmäktigesammanträden deltar ett fåtal tjänstemän från kommunstyrelseförvaltningen vilka också kan förmedla information kring fullmäktiges beslut till den verkställande parten. Ett protokollsutdrag skickas alltid till den verkställande parten som fått uppdraget från fullmäktige. Vid omfattande beslut är rutinen att gå tillbaka till beslutsfattaren för att få ett beslut på ett direktiv för ärendet.

4.2. Rutiner för bevakning och återrapportering

I kommunens mall för tjänsteutlåtande finns alltid ett datum för återrapportering till beslutande organ. Detta används, enligt uppgift, i samtliga fall. I de stickprovskontrollerade ärendena i denna granskning har ett återrapporteringsdatum tydligt angetts i åtta av tio fall.

I kommunens ärendehanteringssystem, LIS, används idag inte funktionen att följa upp verkställigheten i beslutsärenden. Kommunen har ett eget system för att följa upp ärenden utanför LIS med bevakningslistor för motioner och medborgarförslag samt för övrig verkställighet av beslut. Bevakningslistorna återrapporteras två gånger per år till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige. Det finns, enligt de intervjuade, en vision om att bevakningslistorna ska införlivas i LIS.

Det framkommer att det inte förs några protokoll vid de kommunstyrelsemöten som benämns ”strategi-KS”. Det kan dock ske åiterrapportering av verkställighet under strategi-KS, vilket då innebär att den åiterrapporteringen inte diarieförs.

5. Revisionell bedömning

5.1. Svar på revisionsfrågan

Det är vår bedömning att kommunstyrelsen idag har en ändamålsenlig kontroll av att fullmäktiges och styrelsens beslut verkställs. Däremot visar uppföljningen av de utvalda besluten att det inom den kontrollerade tidsperioden funnits brister. En brist som dock återstår är att den återrapportering som sker på de sammanträden som benämns strategi-KS inte dokumenteras. Därmed saknas en återrapportering till kommunfullmäktige.

5.2. Kommentar till kontrollmål

Det framkommer att det finns tydliga rutiner för att säkerställa att nödvändig information för beslutens verkställighet överförs till den verkställande parten. Ett protokollsutdrag från fullmäktiges sammanträden skickas alltid till den verkställande parten. Samtliga fullmäktiges sammanträden filmas och det finns alltid ett antal tjänstemän närvarande under sammanträden vilket innebär att nödvändig information finns tillgänglig för den verkställande parten.

Det framkommer även att det genom den nya mallen för tjänsteutlåtande finns tydliga rutiner för när återrapportering ska ske till kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige. Kommunen har även tydliga rutiner för hanteringen av de bevakningslistor som följer verkställigheten av fattade beslut.

Rekommendationer

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att det sker en fortsatt utveckling i arbetet med att bevaka och följa verkställighet av beslut.

Arbetet med uppföljning av verkställighet skulle underlättas om hanteringen kunde ske inom det ärendehanteringssystem som kommunen använder istället för separat i Excel som nu är fallet.

För att underlätta uppföljning av verkställighet och återrapportering av beslut bör protokoll föras för de kommunstyrelsesammanträden som benämns Strategi-KS.

2014-03-17

Carl-Åke Elmersjö

Projektledare och Uppdragsledare
